

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Pater quo ad irritationem votorum filij impuberis spurij, nu. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

nec caret patre. Hic igitur, si forte e-
geat, eritne alendus à suo patre, an à
suo filio? Respondeo, à patre (ajunt
g aliqui) quia qui filium genuit, e-
undem educare, & instituere jure na-
turæ debet; A filio (alii contendunt
h) quia plus debet filius patri, à quo
suum esse habuit, quàm pater filio. V-
trumque probabile.

g Francisc. M. Pratus, alij apud
Dian. c. o tr. 3. res. 3. h Inclinat. sed
non resolvit Dian. l. c. i ut judicat A-
zor. 1. p. lib. 2. c. 5. q. 13. dum senten-
tiam priorem probabiliorē vocat.

Dices, si uterque ex his sequi velit
opinionem probabilem sibi faventem,
remanebit pater patratus sine alimen-
tis. Respondeo, si uterque persistat in
sua opinione sequenda, erit dividen-
dum onus in utrumque, profecto id
æquitas postulare videtur, esto, specu-
lative sit probabile, id non exigi à ri-
gore justitiæ. Vide lib. 1. c. 3. §. 4. v.
Alere filium dubium.

*Pater quoad irrotationem votorum filij
impuberis spurij.*

12. Quæres quintò; quid de votis?
filio spurio, ut item naturali non legi-
timo, potestne pater irritare vota, in
ijs casibus, in quibus posse legitimo,
alibi l diximus? Ratio dubitandi est,
quia radix, ex qua in patre procedit fa-
cultas irritandi vota, est patria pote-
stas in filium; at ex jure non habet
pater potestatem patriam in spurium,
nec in naturalem, ergo &c. Respon-
deotamen, posse m perinde, ac le-
gitimo. Ratio est, quia distinguere
debemus minorem prædictæ rationis

dubitandi: ex jure non habet pater e-
am summam potestatem, quam ipsa
jura inuexere, concedo: non habet e-
am potestatem procedentem ex ipsa
generatione, quæ patri competit ex
ipso jure naturæ, quæque sufficit ad
munus regendi illum impuberem,
atque adeo ad irritandum ejus vota,
nego minorem. Confirmatur, quia
interdum, ut ibidem n diximus, ma-
tri competit hæc potestas irritandi, &
tamen certum est, matri non esse con-
cessam ex legibus in filios patriam po-
testatem.

l Supra l. 3. c. 16. §. 3. per totum. m
Castrop. t. 3. tr. 5. de voto d. 2. p. 7. n. 5.
n Supra eodem li. 3. c. 16. §. 3. n. 21.

Castrop. o & Sanchez p docent,
hanc potestatem competere patri in
filium legitimum absolute: at in fili-
um illegitimum, tunc solum, quando
is tutorem non habet; quando enim
eum habet, gubernatio ejusmodi fi-
lij ad ipsum tutorem spectat, utpotè
qui est ex q legibus, sub ejus pote-
state constitutus: idem ego docui su-
perius, cum de voti irrotatione.

o Cast. l. c. p Sanc. lib. 4. in dec. c.
35. num. 82. q Inst. de patria potestate
in pr.

Verum nunc, re attentius confide-
rata, difficilis mihi doctrina videtur.
Si enim in patre residet potestas natu-
ralis, qua filij imbecillitati pater con-
sulat ante constitutum tutorem, ut o-
mnes fatentur, & per adventum tu-
toris hæc naturalis potestas non tolli-
tur, nec diminuitur, nec impeditur;
solum enim tutori conceditur guber-
natio, quoad cætera civilia, non vero
quoad ea, quæ pertinent immediate
ad res

ad res spirituales animæ, quarum dispositio ad ius civile nulla ratione spectat; cur tolli debeat potestas irritandi vota? ad summum, possit irritare tutor ex consequenti, quia nimirum ex potestate gubernandi, quam illi concedunt jura, consequatur facultas irritandi; & possit etiam pater principaliter, quia per jura non tollitur, quod filium genuerit, in quo firmiter radicatur irritandi facultas. Nec novum, apud plures posse eodem tempore residere irritandi potestatem, cum sciamus omnes, idem Religiosi votum posse irritari à Superiore locali, & à Provinciali. Consideret hæc sapiens Lector. nova enim & singularia discernere, nisi sint mihi valde manifesta, singularis nolo.

Pater, quoad vota filij, vivente Avo,

13. Quæres sextò: de avo vivente patre, quoad eandem irritationem votorum; quod ut commodius intelligi queat, reducatur in mentem illa juris r dispositio; *qui ex me, & uxore mea nascuntur, in potestate mea sunt.* Item, *qui ex filio meo, & uxore ejus* (idest, nepos meus, & neptis mea) *aque sunt in mea potestate, & pronepos, & proneptis, & deinceps ceteri.* Hactenus textus; ex filio, inquit, idest, descendentes per sexum virilem, sive ipsi mares sint, sive fœminæ. Nam descendentes ex filia nupta, sunt in potestate patris eorum. Et quidem hanc potestatem habet avus, non solum ex legibus positivis, sed etiam ex vi na-

turæ; cum ad priorem genitorem pertineant ceteri descendentes, tamquam ad principum primum, sine quo non essent posteri.

r l. nam Civium. ff. de his, qui sui, vel alieni juris sunt.

14. Ex his ergo oritur difficultas: cum tota potestas irritandi vota sit innixa in potestate patria, hanc autem habeat avus, consequenter poterit, etiam vivente patre, nepotis impuberis vota irritare, & rursus non poterit pater tunc suo filio impuberi eadem vota irritare, vivente avo, quia tunc pater non est sui juris, nec consequenter videtur habere filium in sua potestate. Augetur difficultas, quia Doctores passim docent, si filius efficiatur servus, suspendi patriam potestatem in patre, ne scilicet filius teneatur pluribus obedire, nempe patri, & domino: eodemque modo si efficiatur servus ipse pater, ne scilicet simili ratione filius teneatur obedire duobus, nempe patri & domino, in cujus dominio seu potestate est pater, & consequenter omnia patris: ergo pater in casu nostro, si nepos est in potestate avi, non erit in potestate patris, ne obedire duobus obligetur; & consequenter is, vivente avo, filij vota irritare non poterit. Ex alia parte, cum in patre semper resideat potestas veluti naturalis in filium, ratione generationis immediatæ ejusdem, neque sit inconveniens, potestatem irritandi vota esse in duobus, sicuti respectu religiosi est in Rectore Conventus, & in Provinciali, videbitur alicui, etiam patri, etiam avo convenire ejusmodi facultatem